Πρωί πετάξαμε για Ζυρίχη, χωρίς να γνωρίζουμε που θα περάσουμε τη νύχτα. Πρόγραμμα, περιέργως, δεν είχε φτάσει, έτσι το άμεσο μέλλον ήταν ασαφές αλλά καθόλου ανησυχητικό. Μετά την άφιξη στο αεροδρόμιο Kloten της πόλης, χρειάστηκαν κάποιες τρεις ώ ρες για άλλα 220 χιλιόμετρα μέχρι το St. Moritz.

Η πρώτη φορά που είχα δει εικόνες, από αυτή την ορεινή πολίχνη των Άλπεων, η οποία έκτισε ένα λαμπρό όνομα ανάμεσα στο διεθνές τζετ σετ, ήταν στις σελίδες καθωσπρέπει εντύπων, του περασμένου αιώνα, όπου δέσποζε η μορφή του Σταύρου Νιάρχου. Του και «μυλωνά» αποκαλούμενου, κατά τον Αριστοτέλη Ωνάση, τουλάχιστον.

Και ω της τύχης, καταλύσαμε στο περίφημο Kulm Hotel, ιδιοκτησίας της οικογενείας Νιάρχου. Απλησίαστο, ασφαλώς, για κοινά βαλάντια, ας είναι καλά η Stelvio που μας στροβίλισε στις περιστρεφόμενες εξώθυρές του. Ποια ήταν η πολύ πρώτη εντύπωση; Ότι περίμενα να συναντήσω την μορφή του Murray Abraham από το
The Grand Hotel Budapest
,
αυτή την κινηματογραφική ελεγεία του Wes Anderson με τα ρεσιτάλ των Ralph Fiennes, Tony Revolori και πλειάδας άλλων κορυφαίων ερμηνευτών.

Βέβαια η Ελβετία του Γουλιέλμου Τέλλου, του επιτοίχιου ρολογιού κούκου, των Τραπεζών, των τρυπητών τυριών, και της εύγευστης σοκολάτας, των χαρακτηριστικών πολιτιστικών στοιχείων της δηλαδή, δεν είναι η φανταστική Ζουμπρόβκα του σεναρίου της ταινίας, αλλά οι Άλπεις και το βαρύ, ασήκωτο ύφος του μεσοπολέμου που απεικονίζεται ακόμα στους χώρους του Kulm, παραμένουν τα κοινά στοιχεία του υπαρκτού Kulm με το φιξιόν **Grand Hotel Budapest**
.

Μεγάλης έκτασης κτίριο, πολλών επιπέδων, λαβυρινθώδες, βρίσκεται εκεί κατά τι λιγότερο από το νεοελληνικό κράτος. Από το 1856, τότε που ο πρωτοπόρος των ξενοδοχείων Johannes Badrutt, το δημιούργησε, ως Pension Faller, καθιστώντας προοδευτικά την ευρύτερη περιοχή, λίκνο του χειμερινού τουρισμού.

Καθώ ς η ώ ρα είναι κάπως περασμένη, τα καρεδάκια των ηλικιωμένων κυριώ ν άδειασαν σε ένα περιβάλλον άλλης εποχής στο Kulm Hotel

Το St. Moritz είναι μια από τρεις πόλεις, μαζί με το Inssbruck της Αυστρίας και το Lake Placid των Η.Π.Α., που έχουν φιλοξενήσει δυο φορές χειμερινούς Ολυμπιακούς αγώνες. Στο μεσοπόλεμο, το ’28 και στους πρώτους, μετά τον δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο το ’48.

Και στις δυο περιπτώσεις, ως επίσημη έδρα των αγώνων ορίστηκε το Kulm Country Club, ένα ενδιαφέρον αρχιτεκτονικά κτίριο, που κτίστηκε το 1905, αλλά από τη δεκαετία του ΄80, παρέμενε στην αφάνεια, εγκαταλειμμένο. Φέτος τον Ιανουάριο ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αναπαλαίωσης του, υπό τις οδηγίες του Βρετανού αρχιτέκτονα Lord Foster, με κόστος κάτι λιγότερο από δέκα εκατομμύρια ευρώ.

Στην πραγματικότητα το Country Club, δεν είναι τόσο γοητευτικό.

Είχαμε την ευκαιρία να δειπνήσουμε και να γευματίσουμε εκεί, και δεν νομίζω ότι μπορεί να χρεωθεί στο συνοικιακό γούστο ενός πολίτη μιας χρεοκοπημένης χώρας της Βαλκανικής, αλλά δεν αποκόμισα τίποτα το ξεχωριστό. Δια να επιμείνω μάλιστα, ολίγον πατριωτικά, ας καταθέσω ότι πιθανότατα υπάρχουν δεκάδες ανώτερα αντίστοιχα εις την ημεδαπήν και άνευ της συμβολής τριάστερων chef από την Ν. Υόρκη, την Αργεντινή και αλλαχού, οι οποίοι δίκην μισθοφόρων της παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας μας έρχονται να δώσουν τα νόστιμα φώτα τους.

Κατά τα υποδέλοιπα, στους συνήθως κατάφορτους δρόμους της πόλης, με φόντο τα πιο εκλεκτά των εκλεκτών στις καρδιές των καταναλωτών καταστήματα, παρελαύνουν οι πιο ακριβοί τροχοί του πλανήτη, που οδηγούνται από τους οδηγούς των πιο ευκατάστατων πολιτών του κόσμου. Ενίοτε και από τους ίδιους τους ιδιοκτήτες.

Μαζί με αυτούς, τους επιβλητικούς, μεγάλου διαμέτρου τροχούς όμως, γυρνούν και άλλοι ταπεινότεροι, τετράτροχων ιππήλατων αραμπάδων, γύρω από άκαμπτους άξονες, με ισχύ δυο ορεινών ίππων, οι οποίοι για την περίσταση είναι έμφορτοι καρφιών, όπως και τα πέταλα των ίππων, ώστε να αντιμετωπίσουν τις ιδιαίτερες συνθήκες. Το σύνολο, ενίοτε αγενώς, παρκάρει δίπλα στις Rolls.

Μιλώντας για τροχούς, διανύσαμε κάποια 200 χιλιόμετρα με την νέα και πολύ φιλόδοξη προσπάθεια της Alfa Romeo, που κάνει την είσοδό της σε αγορές που ποτέ δεν είχε παρουσία. Stelvio το όνομα, αξιόλογο το αποτέλεσμα και η βενζινοκίνητη με τους 280 ίππους, έχει αρκετά από το παλιό, καλό, DNA των Alfa, σε μια σύγχρονη ασφαλώς έκδοση. Όπου τα αυτόματα ZF, οι κεντρικοί από ανθρακόνημα και οι σοφιστικέ αναρτήσεις έχουν τον πρώτο λόγο.

Επιστρέφοντας, ατυχώς, δεν κατάφερα να αντισταθώ σε μια επονείδιστη πράξη και απαλλοτρίωσα ένα ταπεινό, μεν, ανοιχτήρι αναψυκτικών, με χαραγμένα, δε, τα λογότυπα του ξενοδοχείου, τα οικόσημα τα πέντε αστέρια και τα τοιαύτα. Μεταλλικό, αυστηρά όμορφο, όχι και τόσο λειτουργικό, αλλά με σκαλισμένη την λέξη china, στην πίσω του πλευρά. Σκέφτηκα, ότι θα μπορούσαν, τουλάχιστον αυτοί με την άνεσή τους, να δώσουν την παραγγελιά, σε κάποιο ευρωπαϊκό εργαστήρι.

St. Moritz. Ένας άλλος κόσμος. Στα 1.700 μέτρα ψηλότερα από το επίπεδο της θάλασσας, στις πλαγιές και στις λίμνες των Άλπεων, κομμάτι της Ελβετίας, στο κέντρο της Ευρώπης, χωρίς να ανήκει σε αυτήν. Όπως τότε στο μεγάλο πόλεμο που παρέμενε κατάφωτη όλη τη νύχτα, για να μην μπερδευτούν οι πιλότοι των νυκτερινών αεροπορικών επιδρομών και αδειάσουν από λάθος το θανατερό φορτίο τους εκεί. Την ίδια ώρα η υπόλοιπη ήπειρος ήταν σε βαθιά συσκότιση Το θησαυροφυλάκιο του κόσμου παρέμεινε ασφαλές.

Στο δρομολόγιο του γυρισμού πρόσεξα την πρώτη είδηση των New York Times, της Παρασκευής 3 Μαρτίου, με τίτλο. *«Η Αποψίλωση των δασών βρυχάται πάλι»* Στην κορφή δεσπόζει η φωτογραφία με ένα αποτεφρωμένο τμήμα δάσους. Υπότιτλος:
«Για να κορέσουν την ολοένα και αυξανόμενη ζήτηση για σόγια, οι γίγαντες των τροφίμων επελαύνουν βαθιά στον Αμαζόνιο.»

Ενάντια στις απόψεις και τις συμφωνίες για την μη αποψίλωση των δασών, ακόμα και με σύμμαχο την στρεβλή άποψη ότι οι δασικές εκτάσεις είναι άχρηστες, έρχεται η επιθυμία κολοσσιαίων Αμερικανικών εταιρειών που πείθει τοπικούς αγρότες στη Βολιβία και την Βραζιλία να καλλιεργήσουν σόγια, με το πολύ ελκυστικό επιχείρημα ότι το εμπόρευμα θα ζυγιστεί, θα εκτιμηθεί και θα πληρωθεί επί τόπου χωρίς κανέναν άλλον μεσάζοντα. Η ίδια η εταιρεία, μάλιστα, θα χρηματοδοτήσει την κατασκευή των τοπικών αποθηκών και σταθμών ζύγισης. Οι απόπειρες αυτές γίνονται σε περιοχές όπου οι διατάξεις και οι έλεγχοι περί αποψίλωσης των δασών είναι χαλαρές.

Το ρεπορτάζ αναφέρει δυο εταιρείες, την Cargill και την Bunge. Αν τα νούμερα που αναγράφονται είναι ακριβή, αυτόματα γίνονται και απειλητικά
για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Στην Αμαζονία της Βραζιλίας, το μεγαλύτερο τροπικό δάσος του κόσμου, η αποψίλωση των δασών αυξήθηκε το 2015 για πρώτη φορά μετά από σχεδόν μια δεκαετία, σε δύο εκατομμύρια acres από τον Αύγουστο του 2015 έως τον Ιούλιο του 2016. Αυτό είναι ένα άλμα από τα περίπου 1,5 εκατομμύρια acres της προηγούμενης χρονιάς, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Εθνικού Ινστιτούτου της Βραζιλίας για τη διαστημική έρευνα.

Εξίσου ανησυχητικά είναι τα μηνύματα από την Βολιβία, όπου περίπου 865.000 acres γης αποψιλώνονται, κατά μέσο όρο, ετησίως, για τη γεωργία από το 2011, σύμφωνα με εκτιμήσεις από μη κυβερνητικές οργανώσεις. Ο αριθμός αυτός έχει αυξηθεί από τα περίπου 366.000 acres ανά χρόνο, κατά μέσο όρο, τη δεκαετία του 1990 και τα 667.000 ετησίως, τη δεκαετία του 2000.

Βολιβία. Τα δάση καίγονται προκειμένου τα καλλιεργηθεί η γη. Credit Jim Wickens/Ecostorm

Για να αποκτήσουμε μια αίσθηση των εκτάσεων, τα 2.860.000 acres που χάθηκαν συνολικά το 2016, είναι 11.573 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Αν ακόμα δεν μας λέει πολλά αυτό το νούμερο, ας θυμηθούμε ότι η Πελοπόννησος έχει έκταση 21.439 τ.χ. και η Κρήτη 8.336 τ.χ. Έτσι ας συνειδητοποιήσουμε,ότι το 2016, χάθηκαν ή 0,53 «Πελοπόννησοι» ή 1,38 «Κρήτες» δάσους.

Σκέφτομαι ότι όλη αυτή η δραστηριότητα μεταφράζεται σε καλπασμούς κάποιων μετοχών στα χρηματιστήρια, σε πολλά κέρδη, σε παχυλούς μισθούς μάνατζερς και σε μπόνους που κάποια από αυτά πιθανόν να ξοδευτούν στο St. Moritz, ή κάπου παρομοίως. Έχω δε, σοβαρούς λόγους να πιστεύω ότι κανένας καλλιεργητής από το Mennonite της Βολιβίας, όπως ο H. Janzen που αναφέρει το ρεπορτάζ, ο οποίος έκαψε μια έκταση 37 acres δάσους (1,5 τετρ.χλμ.) για να καλλιεργήσει σόγια, δεν θα καταφέρει να ανακαλύψει τι είναι το St. Moritz. Κάτι τέτοιο, δεν το εκλαμβάνω ως το θρίαμβο της δικαιοσύνης.

Λίγα πριν την ενδεκάτη νυκτερινή το A320 πατούσε ευγενικά τους τροχούς του στο Ελληνικό έδαφος. Συνεχίζω, ανοήτως, να επιμένω ότι είμαι πολίτης μιας χώρας που τμήματά της αποτελούν, ακόμα, τις πιο όμορφες γωνιές του κόσμου. Παραμένω επίσης αμετακίνητος στην ιδέα ότι κάποιοι συμπολίτες μου ήταν ή είναι οι πιο εμπνευσμένοι, αγαθοί, ενδιαφέροντες κάτοικοι του πλανήτη.